

Posudek diplomové práce Jany Tomášové

Etnografické a folkloristické aspekty v pracích učitelů východních Čech

102 stran textu, poznámkový aparát, bibliografie, textové a obrazové přílohy

Jana Tomášová navazuje ve své diplomové práci na práci bakalářskou, téma však významným způsobem rozšiřuje i prohlubuje. Průnik etnologie, respektive národopisu a folkloristiky s pedagogikou je známým faktem, avšak v poslední době mu není věnováno příliš pozornosti.

Práce, kterou autorka předkládá, vychází z tradice klasické historické etnologie, je ovšem obohacena o moderní soudobá pojetí a zároveň je interdisciplinární.

Úloha, kterou venkovští kantoři sehráli při vzniku etnologie jako odborné disciplíny (a totéž platí pro muzeologii, což práce rovněž naznačuje, částečně i pro archeologii), je, jak už bylo zmíněno, obecně známým, ale málo reflektovaným faktem. Autorka vykresluje dobový společenský a odborný rámec posledních desetiletí 19. a počátku 20. století, ve kterém se její aktéři pohybovali, a vymezuje místa, která zastávali. Výběr východních Čech je nepochybně šťastný, i když podobné typy osobností lze najít v českých zemích prakticky všude.

Myslím, že konkrétní učitelé byli vybráni s rozmyslem a velmi dobře. Kombinace biografické a historické metody umožnila i vzájemnou komparaci jednotlivých aktérů. Pochopitelná je menší nevyváženost rozsahu biografii, která je způsobena charakterem pozůstalostí. Postižení dějinného vývoje etnologie a pedagogiky ve smyslu zadání práce se autorce zdařilo, i když to není lehký úkol. Výběr použitých pramenů a především jejich interpretace dokazuje nadhled a vědomí, že každé podobné shrnutí nese pečeť doby, ve které vzniká a její stereotypy.

Text dobře oživují ukázky z korespondence, z děl učitelů, i jejich portréty.

Myslím, že autorka napsala zdařilou interdisciplinární historickou práci, která více než splňuje nároky kladené na práci diplomovou a ráda ji doporučuji k obhajobě s předběžným návrhem na hodnocení *výborně*.

Praha 29. srpna 2013

Doc. Irena Štěpánová, CSc.

Ústav etnologie FFUK